

this : Sri Armugam is elected from the reserved constituency and he was a candidate of the scheduled caste federation. I want to know why in his case the term 'scheduled caste' is not mentioned after his name.

Mr. SPEAKER.—The mention of the caste is not compulsory. The Hon'ble Member Sri C. R. Armugam has not been shown as scheduled caste member. I think it is not necessary also. Instead of putting an indication that the Hon'ble Member belongs to scheduled caste, I am taking action to indicate only the constituency after the name of the member. In this particular case, Sri C. R. Armugam—K.G.F. is enough. It is enough to know from which constituency the member is elected to this House. It is not necessary to know whether he is elected from a reserved constituency or from a general seat, as it is not of much consequence.

2-30 P.M.

[Sri N. O. SAMAJI (In Marathi).—Sir, during the last two sessions there used to be a Marathi Reporter to report our Marathi speeches, but now I find that there is no Marathi Reporter to report our speeches. The Chief Minister had given us an assurance on the floor of the House in December last that all arrangements would be made to report our speeches in Marathi, but we are sorry to find that now there is no arrangement to report our speeches in Marathi. I have, therefore, to request that arrangements may be made to get a Marathi Reporter to report our speeches. If that is not possible, we request that we may be sent back to Bombay.]

Mr. SPEAKER.—I had made arrangements to record the Marathi speeches here, but from experience I find that Marathi speeches are very few. The Marathi members Sri V. S. Patil and Sri Sunthakar are trying to speak in English to make themselves more understood in the House. Only three members, namely Sri Samaji, Sri Birje and Sri Talwalkar are speaking in Marathi. It is not possible to have a Reporter for that. I have made alternative arrangement. Their

speeches will be recorded by the tape recording machine and they should be satisfied with that. Their speeches will not go unrecorded.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Sir, one short notice question was sent last week in the names of myself, Sri Byre Gowda and a few others. That was with the idea of having certain information with regard to the food scarcity that is prevailing and the distress relief that is proposed to be given in that connection. If that question had been replied today or even before today it would have very much helped our discussion today. It is with that purpose that we tabled that short notice question, but unfortunately it has not come up before the House. Perhaps, it may lose all its significance and effect even if it is answered hereafter.

Mr. SPEAKER.—I am not aware of that short-notice question. I do not agree with the Hon'ble Member when he says that if the short notice question had been taken up before, it would have facilitated the debate today. The debate is a different one altogether. It stands on a different footing and it will go on. If the Hon'ble Members feel that their short notice questions should be taken up on a subsequent day, I have no objection to it. I will look into the matter and if it is admissible then I will allow it. After the debate today we will consider the matter.

FOOD AND FAMINE SITUATION IN THE STATE.

*Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—Sir, I would like to know the procedure to be followed in this connection. It is stated that I am to move the motion. As a matter of fact, I had not made any request to that effect. As far as I know, the Leader of the Opposition had sent some adjournment motion or some other motion and this subject has been put up for discussion at the instance of the Leader of the Opposition. Therefore, I do not know why this motion has been put down in my name.

Mr. SPEAKER.—The point is that this subject has been put down in the Business Advisory Committee's Report. The Business Advisory Committee decided that a day should be allotted for discussion of the food and famine situation in the State. Since the discussion has to be commenced by a motion, it has been put down in the name of the Hon'ble Minister.

Sri M. P. PATIL.—I have no objection to a discussion of this subject, but is it not proper that the person who has made this suggestion should himself move the motion? Otherwise, if I move the motion, after the discussion is over I do not know what will be the end of this motion.

Mr. SPEAKER.—It will be simply talked over. This being a very important subject, the motion will be talked over. The views of the different sections of the House on this matter will be placed before the House. We will see as to what should be done afterwards and whether it should be sent to the Central Government or Parliament.

Sri M. P. PATIL.—In that case it is desirable that the Hon'ble Member who has sent this suggestion should himself make the motion.

Mr. SPEAKER.—If Government are reluctant, I am not going to force anything down their throat. Of course, the Leader of the Opposition can make the motion and I have no objection to his making the motion.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY (Chickanaikanahalli).—We want some clarifications from the Revenue Minister and so we would like to know from him the present food position in the State.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ಈಗ ತಾನೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ನಡೆದಂಥ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬ ಅಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಉದ್ಭವಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂಥ ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗತಾನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ತಾವು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ

ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ—ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಈ ಮೂವ್ ಬಂದಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರೇ ಮೂವ್ ಮಾಡಲೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ move ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ದಿವಸವನ್ನು ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದುವರಿದು ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೂರ್ವ ನಿಧಿತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡನಂತರವೇ ಇಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು. ಆ ರೀತಿ ಪೂರ್ವ ನಿಧಿತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನಂತರ ಪ್ರಥಮತಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಗಲೂ ಈ ಒಂದು ಆಹಾರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದಿವಸವನ್ನು ಒಂದು ಮಹತ್ವಶ್ಚಯ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು ಈ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರ್ಥಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹಾಗೆ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವೆಂದೇ ಒಂದು ದಿವಸವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ,—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ—ಇದು ಜಾಗೃತ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಅನುಮಾನದ ವಿಚಾರವನ್ನೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಮಗೇಕೋ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೊಣೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಆಯಾ ದಿವಸವೇ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರ

ದಾಯವನ್ನು ಆ ಬಜಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾಗಲೂ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈವರೆಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಆ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಕೇವಲ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಹಾಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳ ನಡವಳಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಮೂಡಿರುವುದೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಯಾರು ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದಾತರಿಲ್ಲದವರಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದುದು ನಿದರ್ಶನ ಬೇರೊಂದಿರಲಾರದು. ಬಜಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೀಗೊಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಯಾರಾಗಿ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ 'Let it be talked out' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ದಿವಸವೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಮೇಲೆ ಎಂಬ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ನನ್ನನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪಾಯಿಂಟೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾದದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ವಾದ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವುದೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು, ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಸತ್ಸಂಪ್ರ

ದಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತರಬಹುದು: ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಮೋಷನ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಪಾಸಾಗಬಹುದು, ಕೆಲವು "withdraw" ಆಗಬಹುದು: ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾನೇನೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಬ್ಬರ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಾರಣರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತರಹ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದು ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾದಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೇಳಿದುದು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅಪ್ಪೇ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ರೂಲು 115ರ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೂಲು ಹೀಗಿದೆ:

115. "Save in so far as is otherwise provided by the Constitution or by these rules, no discussion of a matter of general public interest shall take place otherwise than on a resolution moved in accordance with the rules governing the moving of resolutions, except on a motion made with the consent of the Speaker, who, if he admits the motion, will allot a day or days for its discussion in consultation with the Leader of the House".

Therefore, Sir, it is very clear that the Hon'ble Speaker has given his consent to move the motion. The Chair has also been pleased to consult the Leader of the Opposition before according permission to move this motion. So, this motion that the food situation and famine situation in the State be considered, has been allowed by the Speaker in consultation with the Leader of the House and the Business Advisory Committee has allotted this day for the subject to be

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

considered. The Speaker is the Chairman of the Business Advisory Committee, and the Leader of the House or any member representing the Government is a member. Also, the report of the Committee has been placed before this House, which has adopted it. In pursuance of the decision of this House, this motion has been placed on the agenda and it has to be moved by the Hon'ble the Minister for Revenue or by any Minister on his behalf. At this stage, the Hon'ble the Minister for Revenue cannot plead that another member or a member of the Opposition may move the motion. I would like to bring to the memory of the Hon'ble Chair that at the time when there was an adjournment motion that the food situation may be taken into consideration, the Chair was pleased to remark that there was going to be a food debate and this adjournment motion might be discussed then. Therefore, it is not in order to say that the Government was ignorant of this fact and that the Hon'ble Minister for Revenue was not aware that he had to move a motion and also that he had not come with the necessary material for the discussion. It would amount to a breach of privilege of this House because we have taken a decision that this motion would be moved on the basis of the recommendation of the Business Advisory Committee whose Chairman is the Hon'ble Speaker and who has consulted the Leader of the House. The Business Advisory Committee has come to the decision that the Minister for Revenue should move the motion.

Mr. SPEAKER.—That is not so. The Business Advisory Committee has not said that. What the Business Advisory Committee said was that there would be a motion in this respect and there would be a debate on the subject. They have not said anything more.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Krishnarajanagar).—I take it that you have been pleased to accord your approval for moving the motion and that the Chair has consulted the Leader of the House, before placing this on the agenda and permitting this motion.

Therefore, it would be perfectly in order for the Minister for Revenue to move the motion and if he says that he is unable to move it, I have nothing to say. It would not be in order for the Government to say at this stage that the Government is not aware that such a discussion would take place and hence they are not prepared for it. It would not be in order for us or the Chair to request any of the members or of the members of the Opposition to move this motion.

Sri M. P. PATIL.—Before any other member speaks on this issue, I wish to make my position very clear. I am sorry that some of the Hon'ble Members have not heard me properly. I had never refused to move the motion. I found some difficulty in moving the motion because supposing I move it—of course, you said the motion would be talked over—and after discussion it is put to the vote of the House. I do not know what the position would then be. If another member of this House makes such a motion, I can explain the position, satisfy the member and the House and then he can withdraw the motion. If I myself move it, I would be placed in an awkward situation, because I cannot withdraw the motion. If another member moves the motion, he can withdraw it or it can be voted. I only placed this doubt for clarification. I never said that I would not move the motion under any circumstances. I said, of course, that it would be desirable if some other member moves the motion.

Some of the Hon'ble Members suggested that the Government should make clear the food situation in the State. I have never refused that. Even supposing another Hon'ble Member makes a motion, I would make a statement in the beginning if the Hon'ble Members want it and ultimately give a reply. I once again repeat, I have not refused to make a motion, and if the Chair after hearing the Hon'ble Members gives a ruling that I should make a motion, I would do so.

*Sri Kadidal MANJAPPA (Sringeri).—A debate of this type is generally

initiated by a Minister. That is the practice all over India. On a important matter like the food position it is the business of the Government to appraise the House of the latest position. They have a responsibility in the matter. The public are anxious to know what the latest position is. The Minister cannot plead on the ground that he cannot anticipate the ultimate decision of the House. He must initiate the debate.

Sri M. P. PATIL.—I have not refused to move it.

***Sri T. SUBRAMANYA** (Turuverkere).—Sir, the motion stands in the name of the Food Minister, Hon'ble Sri M. P. Patil. Either he has to move it or withdraw it with the permission of the Chair.

Mr. SPEAKER.—He has not as yet made a motion.

Sri T. SUBRAMANYA.—In the agenda the motion stands in the name of the Food Minister. When called upon, either he has to move it or not move it at all. Now, he cannot say let somebody else move the motion unless he has authorised some other member to move the motion on his behalf. Therefore, with all due respect to the Chair, I submit that the Chair cannot allow the Leader of the Opposition to make the motion now.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On a point of information, Sir. I want to know whether the Leader of the House has been consulted in placing this agenda before this House.

Mr. SPEAKER.—I will get the information afterwards.

***Sri D. DEVARAJ URS** (Hunsur).—Sir, according to the agenda, Hon'ble the Revenue Minister has to move the motion on food and famine situation. Unless the House is made aware of the fact that Hon'ble the Minister had agreed to move this motion previously, I am unable to understand how we can ask the Minister to move this motion. There seems to be some confusion between moving a motion and making a statement. There was a talk about '*sat sampradaya*'. As I understand, nowhere is it the practice, nor is it the practice of this House that the Govern-

ment should make a motion on a subject-matter like this, namely, food and famine situation in the State. On the other hand, they may make a statement. That has been the practice in vogue in this House as well as elsewhere. According to my opinion, in case the Hon'ble Minister has not agreed to move the motion on this subject, it is better and it is also in accordance with the practice of this House that some other Hon'ble Member makes a motion and then the Government or the Minister concerned will make a statement on the subject.

***ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ** (ಮೈಸೂರು).—ಈ ರೀತಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಯವರೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದು ಇಲ್ಲವೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬಂತು ಎಂಬುದಾಗಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವರೀತಿ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಿಸ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವೊಂದನ್ನು ಮೊದಲು ಇಡಬೇಕಾದುದು ಸಭೆಯ ಒಂದು ವಾಡಿಕೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Sir, there seems to be some misunderstanding about the rule. I think that everybody has added to the confusion. I would like to invite your attention to the latter part of Rule 115 and in that rule I emphasise the words "the Speaker, who, if he admits the motion, will allot a day or days for its discussion in consultation with the Leader of the House". When the chair has allotted a day for the discussion of this subject, the rule simply says that you must have done it after you have admitted it. I presume that you have

(SRI M. C. NARASIMHAN)

already admitted the motion for discussion. If you had not admitted it for discussion, you could not have allotted a day for its discussion. So, *prima facie* it is clear that this motion has been admitted and now that it has been admitted, the only course open to you or to anybody in this House is to ask Hon'ble the Revenue Minister to make the motion. It is not at all open to ask somebody else to move the motion. In this connection I may point out that the procedure prescribed in rule 141 is very clear. It says: "A member who has made a motion may withdraw the same by leave of the Assembly." In this case, the concerned member has not been allowed to make a motion. Secondly, he has not been allowed to withdraw it. I would, therefore, like to know from the Chair how anybody can ask the Leader of the Opposition to move the motion on this subject. Further, so far as the other difficulty raised by the Hon'ble the Revenue Minister is concerned, it is not as if it has been suddenly sprung on him. He knew it before-hand. If this particular difficulty had been brought to the notice of the Business Advisory Committee or the Chair we could have had a different business. The Business Advisory Committee might have changed the whole programme for the day and we could have had a different agenda, or we could have asked the Leader of the Opposition or somebody else to move the motion. Now, it is not open to the House or to you, Sir, to suggest that somebody else might move the motion. The only course that is open to the House is to ask the Revenue Minister to move the motion and to discuss it, whatever may be the consequences of moving such a motion. It does not matter whether it is talked out or voted down or voted upon. This is the only course to be adopted.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Sir, I would like to add to what Sri Narasimhan has said just now. As Sri Narasimhan put it, under Rule 115, the Chair has admitted the motion in consultation with the Leader of the House and has allotted a day for its discussion. So, according to

Rule 115, the business before the House is the motion by the Hon'ble Minister. Then, what is the procedure to be followed? The procedure to be followed is laid down in Rule 104 (1) which says:

"A member in whose name a resolution stands on the list of business shall, except when he wishes to withdraw it, when called on, move the resolution, in which case he shall commence his speech. . . ."

In this connection, we are governed by the rules in respect of Resolutions. Therefore, no option is left to the Minister except to move the motion unless he wishes to withdraw it. Rule 104 (1) makes it obligatory on the Revenue Minister to move the motion unless he chooses to withdraw it. Therefore, at this stage he cannot delegate his authority to move the motion to anybody else.

3 P.M.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—The difficulty of the Hon'ble Member who spoke just now seems to be that he is not making a distinction between a resolution and a motion of public importance. Under Rule 104, where a member is not present the next member will have precedence to move the resolution with the permission of the Speaker. That is with regard to ordinary resolutions and non-official business. But I think there is no doubt that we have made here a motion under the provision of rule 115 which deals with matters of public importance. In this particular case I must with very great respect submit that the Speaker will have to shoulder the entire responsibility because the Speaker is the Chairman of the Business Advisory Committee. I request the Hon'ble Speaker to kindly enlighten us on one point and that is, on whose initiative the Business Advisory Committee acted and gave consent to the Speaker to fix the date in consultation with the Leader of the House for this business. At whose initiative it came up before the Committee? It was decided under the chairmanship of the Speaker and I want to know

whether it was the Government or any other person who is the originator of the resolution in the Business Advisory Committee. If that is given, I think that will solve the question and under no circumstances can the Speaker fail to take us into confidence. Therefore the Speaker will have to decide and see that it is done by the person who has moved it in the Business Advisory Committee, and not by anybody else.

Mr. **SPEAKER**.—I will give every bit of information. The person or the criminal at whose initiative the subject came up in the Advisory Committee is myself. There was an adjournment motion tabled by 28 members. I wanted to be enlightened on the subject by the Business Advisory Committee. The consensus of opinion was that instead of allowing the adjournment motion to be talked out, it would be in the fitness of things if a day was allotted for the discussion on food and famine situation in the State. It was unanimously decided that today should be the day on which we should discuss the subject. Of course, I could not anticipate in any way the difficulty in this respect. In the Lok Sabha and the Rajya Sabha as well in such matters, it is the concerned Minister who brings in a motion and it is then discussed and at a subsequent stage and a substantive motion is made. So, naturally, I could not anticipate any difficulties at all. I had no idea that the Hon'ble the Revenue Minister would like to know the procedure in this respect. I was under the impression that having looked into the debates of the Lok Sabha he would not raise any such objection. But it is to his credit that he did not refuse to move the motion. He only wanted to know the procedure. After having discussed the subject I agree with the Hon'ble Member Sri Subramanyam that it is better if the Hon'ble Minister for Revenue makes the motion. As I have now learnt from him that he is not unwilling, I am sure he will make the motion.

*Sri K. HANUMANTHAIYA.—May I know the date when this matter came up before the Business Advisory Committee and may I also know whether

the Leader of the House was present at that meeting?

Mr. **SPEAKER**.—The Leader of the House was present at that meeting. We met on the 19th, The Leader of the Opposition was not present. But other members were present. There is the record of the Business Advisory Committee. I hope the matter is closed and the Hon'ble the Revenue Minister will make the motion.

*Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I raised a point of information. The Chair was pleased to say that it would furnish the information. The information required is whether the Leader of the House who happens to be the Member of the Committee knew that the motion had to be made by a Government Member.

Mr. **SPEAKER**.—Naturally, he must know it. He knew and all the Members of the Business Advisory Committee also knew that a motion would be made by a Government Member. Naturally, we expected that the Minister concerned would make it.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In view of the information you have given, it easily follows that the Government ought to have come prepared to move this motion. May be that you have now given a ruling with which I agree. But why did all this discussion arise? That is the real point at issue. Because, instead of straightaway getting up and moving the motion, the Revenue Minister felt that he need not move the motion or someone else should move the motion and you felt helpless and asked the Leader of the Opposition to move. This is the point. The Government have been given sufficient notice because you were pleased to say that the decision was taken on 19th, almost a fortnight back. This very hesitation is a sad commentary on the procedure that has not been adopted by the Leader of the House and the Revenue Minister. If they had got up and moved the motion, all this discussion would not have arisen. If the Government is not prepared to move boldly a motion on such a serious subject as food situation and make a statement clearly, I for one cannot understand why they hesitate to do so. May be, there is

(SRI K. HANUMANTHAIYA)

lack of co-ordination and lack of understanding.

Mr. SPEAKER.—Apart from all those remarks, he has not refused to make the motion.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is not a question of refusal. He ought to make without any discussion on the subject.

Mr. SPEAKER.—Let me make the point clear. What the Hon'ble the Revenue Minister wanted to know was what was about the procedure.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—All of us can hear whatever the Revenue Minister has said. Therefore, I beg of you not to take the responsibility of repeating statements made by the Ministers and others. Let them take care of themselves. We have heard the Revenue Minister.

Mr. SPEAKER.—Sri Hanumanthaiya, I am very sorry you have misunderstood me. The Revenue Minister has made that point very clear that he is not unwilling to move the motion. He made it clear once or twice. I am not taking any responsibility on behalf of anybody at all. I am only making this point clear that the Hon'ble the Revenue Minister has said that he was not unwilling to move the motion.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Then I would ask why did the question arise that the Leader of the Opposition might move the motion?

Mr. SPEAKER.—I made that suggestion; it is not he. I put it like that.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—What made him say that? If he had said, 'I move the motion,' the Speaker would not have been put to the position of asking anybody else to move the motion. There is no use hiding things.

Mr. SPEAKER.—I put it hypothetically.

*Sri M. P. PATIL.—Sir, I cannot understand why so much of discussion should take place on this issue. Before moving the motion, I expressed my doubts and wanted guidance from you.

(Sri K. Hanumanthaiya interrupted)

Mr. SPEAKER.—Sri Hanumanthaiya, let the Hon'ble Minister have his say.

Sri M. P. PATIL.—Sir, I am sorry many of the Hon'ble Members presume that I am not moving the motion. I have never said so. Even in the beginning I said that before I moved the motion, I wanted to express my doubts before you and get the same cleared. I am very sorry to see that my Hon'ble friends presume that I am not moving the motion and speeches are made on that presumption. I accept the ruling of the Chair and there is no use discussing on this issue any more.

(Sri H. M. Channabasappa interrupted)

Sri M. RAMAPPA (Harihar).—I rise to a point of order, Sir. The Chair has given a ruling that the motion should be moved by the Revenue Minister and there is no scope for further discussion in the matter. So, I request the Chair not to give any scope for further discussion on this point.

Mr. SPEAKER.—Yes; I have given a ruling on this matter.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On one point the Chair was pleased to give a ruling upholding my point of order and that the Revenue Minister should move the motion. I raised another specific point in the course of that point of order, and that is, that this agenda is approved by the House and nobody can change it. You were pleased to request the Hon'ble Leader of the Opposition to move it. This will amount to a breach of privilege of this House. We have decided this and the Chair cannot ask somebody else to move the motion.

Mr. SPEAKER.—After all, there may not be any heat on this point. This matter has been settled and the Hon'ble the Revenue Minister is moving the motion. Whether I have enough powers to ask any other member to make the motion is another point. There is no point in saying that there is a breach of privilege. I do not know how Hon'ble Members are enamoured of the 'breach of privilege'. Every now and then some 'members talk of breach of privilege.' The question of breach of privilege does not arise at all now. I repeat

once again that there is no question of a breach of privilege; it does not arise at all.

(Sri H. M. Channabasappa interrupted)

Hon'ble Member may resume his seat; I am standing. I say once again that the matter may be closed and the Hon'ble Minister for Revenue will make a motion. We have discussed this point at length and there is no need for any further discussion on the point.

Sri M. P. PATIL.—Sir, I beg to move:

“That the Food and Famine situation in the State be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That the Food and Famine situation in the State be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet after half-an-hour.

The House rose for Lunch at Fifteen Minutes past Three of the Clock and reassembled at Forty-five Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Sir, for the information of the House and also of my Hon'ble friend Sri Devaraj Urs and in support of the Speaker's ruling, I would like to state that on 23rd October 1952 it happened like this:

“Sri H. Siddaveerappa (Home Minister): Sir, I move that the food situation and the levy system be taken into consideration.”

Why I say this is to show that this happened previously and it is but right that it should be a Government motion moved by the Treasury Benches. My Hon'ble friend challenged it by saying that nowhere it had been done previously. I want to say that this has taken place in this very House when he was a Member and under his very nose.

*Sri M. P. PATIL.—Sir, I am glad that a day has been allotted for discussing the food and famine situation in the State.

Sir, as far as the situation is concerned, there is no change since the fair price shop system was introduced. Since that system was introduced, the Government of India is supplying us rice and wheat for distribution through the fair price shops opened wherever it was necessary. Sir, accordingly, steps have been taken to open these fair price shops through the agencies of corporations, municipalities, panchayats co-operative societies and registered associations and where these organisations were not available, through individuals. Sir, as a result, it is found throughout the period that even though the rates of the foodgrains have not come down, the rates have remained steady and that though the rates are high, foodgrains are available in the market in sufficient quantities. Sir, recently the Government of India, on account of difficulties which were facing them, announced that they would not be able to supply foodgrains to our State from October first. But, Sir, we represented our case. We approached the Minister concerned also in person and had a discussion with him and as a result, he has agreed to supply us the stocks as before until the end of December, that is, until the wheat harvest would take place. Sir, I have also announced already—that has been declared in this House also, that the fair price shops which are run at present would be continued in future also until the end of December. It may, however, be remembered that fortunately the situation has improved in some parts of our State. For instance, as you know, scarcity conditions were prevailing in the Bombay and Hyderabad Karnataka areas and as a result, we had to start a number of fair price shops. But fortunately, there was sufficient rain during this year and as a result, the Khariff crops are in a good condition and these rains have also helped the sowing of ragi crops and on the whole, the situation is improved in that area.

(SRI M. P. PATIL)

Sir, Hon'ble Members are aware that Government dealt with the scarcity situation in that area, spent lakhs of rupees to provide employment to the people of the area and we have been able to meet the scarcity conditions in that area quite successfully. Fortunately these scarcity conditions are coming to an end and consequently Government has decided to step up scarcity works—some of them by the middle of this month and the remaining by the end of this month. Sir, even though the situation has improved in the Bombay and Hyderabad Karnataka areas, unfortunately the situation has deteriorated in some of the districts of the old Mysore area. For instance Bangalore District, Kolar district, Tumkur District and Mysore District—these four districts of the old Mysore areas received very scanty rainfall and as a result in some of the areas the crops were not sown. In Mysore District, the Jawar crop failed on account of the pest. In other areas, in some parts, ragi could not be sown. But it is not a fact that rains have failed completely. There were rains in some parts and agriculturists have sown ragi wherever there was rain. There were no rains afterwards and the crops which were sown were withering. As a result the Government found out that scarcity conditions would prevail in these areas and the Government asked all the officers to survey the situation and be prepared to start relief works and take up other measures to meet scarcity conditions. As a result, Government have at present decided to start relief works.

4 P.M.

As Hon'ble Members might be aware, Government have sanctioned an amount of Rs. 2,20,000 for these four districts to start relief works wherever they are necessary. It may be argued—and some of the Hon'ble Members also complained to me—that the amount sanctioned by Government is inadequate. I agree that the amount is inadequate, but I would like to explain the position. The practice is to sanction some lumpsum amount in the

beginning to start the test works and Government will go on sanctioning further amounts necessary for relief works as and when found necessary. Fortunately, during this week there was adequate rainfall in the three districts of Bangalore, Kolar and Tumkur. I have received latest reports and I find that on an average the rainfall has been from two to three inches in these three districts. As a result of that the crops which were withering are now in a good condition and I hope that these crops will be available to the agriculturists. I am aware that the areas where crops were not at all sown are not benefited to that extent by the recent rainfall, but now it is possible for the agriculturists to grow in these lands horsegram even though it is not possible to grow ragi in these areas. If the rainfall is adequate we are likely to get a crop of horsegram. At the same time, we are likely to get the ragi crops which were withering before the rain came. This is the latest situation in these three districts.

Without relying upon these things Government has actually started some relief works in these three districts and the relief works are continuing in these districts. Now that there was sufficient rainfall in these three districts recently, I have called for latest reports from the officers. The reports go to show that now that there has been sufficient rainfall in these three districts the agriculturists and the agricultural labour are engaged in agricultural operations and, therefore, sufficient labour is not coming for these relief works. Under the circumstances the question before us is whether to continue the relief works or not. However, I can assure the House that even though the situation is improving—let us hope that it will further improve and it is in the interest of all—still the relief works would be continued as long as the scarcity conditions prevail and as long as there is unemployment among these people on account of scarcity in these areas. We hope to continue these relief works because even though there was rainfall in these three districts the latest reports show that there are some

pockets where there has not been sufficient rainfall and so the relief works will have to be continued in those pockets.

In this connection I would like to bring to the notice of Hon'ble Members the object of the relief works. We must make a distinction between unemployment which is permanently there and unemployment which is created on account of scarcity conditions. Under scarcity relief works I can deal only with the unemployment which has arisen on account of scarcity conditions but as the House knows there is permanent unemployment in the State and the country and the object of relief works is not to meet that permanent unemployment. With that view I would like to point out to Hon'ble Members that these relief works would be continued as long as unemployment continues on account of scarcity conditions. On the whole, this is the situation in these three districts.

Regarding Mysore District, I am very sorry to state that the situation there has not improved. There was no rainfall there in the past. Even though during this week we had very little rainfall in these three districts there was very little rainfall in the Mysore District. As a result of that we have to take up relief works in this District. Only last week the officers had come here to discuss the matter. They have chalked out a programme and selected certain relief works and actually some relief works have been started during this week. In this connection, nobody should be under the impression that Government would be satisfied with the works which are already started. Relief works started in the beginning as test works only and according as there is more or less unemployment we undertake more or less relief works. I can assure the House that as far as that District is concerned we shall take up relief works wherever found necessary.

The other question is how to meet the food situation in these areas. Even at present there are some fair price shops in these areas and these

fair price shops are supplying food-grains to the poor people at reasonable rates. Possibly, on account of the scarcity conditions we shall have to increase the number of fair price shops. If that is found necessary, we shall increase the number and we shall supply foodgrains to those shops. I would, however, like to point out one factor which it is necessary for all of us to remember. The supply of rice is made by the Government of India. The supply is limited on account of limited stocks with the Government of India. We have, however, got adequate stocks of wheat and I can assure the House that wheat would be supplied to any extent required by the fair price shops, but the supply of rice being limited, rice will be supplied only to a limited extent to these fair price shops. On the whole, this is the situation in the whole of the State regarding food and scarcity conditions. From the facts which I have just now mentioned, the House will see that there is no fear about any scarcity conditions. Whatever scarcity conditions are there, we can meet them adequately and on the whole we feel confident that we can meet the situation quite successfully.

(The Speaker then called upon Sri Kenchappa to speak).

*Sri D. DEVARAJ URS.—I want some information, Sir.

Mr. SPEAKER.—Information at this stage? What can it be? From whom?

Sri D. DEVARAJ URS.—From the Chair, Sir. I would like to raise a point with regard to the business of the day. According to the printed programme supplied to us it is stated that there would be a debate on the food situation on the 4th October, whereas in today's agenda we find "Food and Famine Situation" being mentioned. I would like to know who is responsible for this addition of 'famine' in the agenda, Sir.

Mr. SPEAKER.—I have already explained the position. When the report of the Business Advisory Committee was put to the House, I said that a correction should be made. We discussed the matter in the Business

(MR. SPEAKER)

Advisory Committee and we decided that to-day should be reserved not only for a discussion of food situation but also of famine situation in the State. Unfortunately, there has been a clerical mistake and when I put the matter to the House, I made it clear that 'famine' should be added. The Hon'ble Member was not probably present on that day. It was voted upon as "food and famine situation in the State."

*ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ (ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳ).—ಒಂದು ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್‌ನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಸಿಟುಯೇಷನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನ ವಿಷಯವೂ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಸಿಟುಯೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳದೆ (ಈಗಾಗಲೇ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟ್ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂತಲೋ) ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಡ್ಡಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಡ್ಡಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಸಂಗ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Challakere).—I would like to submit, Sir, that the Government may please supply to the members the statistical figures prepared by the Department of Statistics, which have been published for the month of August 1957, Volume I, No. I, where all the details regarding the food situation, production, growth of crops, the area under cultivation, etc., have been furnished. If that is supplied, it would really be a good material for the members to debate upon. I would request the Minister to supply a copy of this bulletin to all the members. I have got one, but it would be better if this material is supplied to all the members so that they may know what the real position is. The statement made by the Hon'ble Minister was crisp and very short and it would be better if we know more details so that our debate may be cut short.

Mr. SPEAKER.—So far as placing of information by the Department is concerned, I would request the Hon'ble Minister. If he can do it, he will do it. Even supposing it is placed in the

hands of the members now, how would it help them?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If the Minister can supply the figures, well and good.

Mr. SPEAKER.—I have made a request.

Sri G. DUGGAPPA (Chitaldrug).—The matter before us is very important and a special day has been allotted in this House for discussion. The Chief Minister should have been present and what is more regrettable is that he is away from the headquarters. It seems he left Bangalore at about 2-30 this afternoon. This attitude of the Chief Minister is wrong. He ought to have been present in the House. This is a matter of serious importance and I cannot understand whether there is any better business for the Chief Minister to be away from the House and the headquarters, than the business now before the House. It would also have been better for the Government, if the leader had been present and made a statement on the food situation, if the House so desired.

Mr. SPEAKER.—I am very sorry that Hon'ble Members are dilating on matters which do not concern us at all. Of course, it is for the Chief Minister to be present. If he is not present, there are other Ministers who are present. After all, there is collective responsibility and they would reply to the debate. Moreover, the Minister concerned is present to-day. If the Minister had not been present to-day, I would have found some substance in the argument advanced by the Hon'ble Member. This question has been raised several times before, and I have said that it would be enough if there is some Minister who could answer for Government. In season and out of season, let us not talk about this matter. I have heard of objections before about the absence of this or that Minister. Of course, the Ministers are expected to be present, but it does not matter if the Minister is away when other Ministers are here to answer.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, is the Chair correct in referring to the 'attitude of members'? They have a

right to state a point. Why should there be this reference of the Chair to 'in season and out of season'? May I ask why the Speaker should in season and out of season make remarks on the conduct of Members? I request the Hon'ble Chair to withdraw such remarks, which is against all the members of the House. It is not proper for the House that the Chair should make such remarks which reflects on the members.

Mr. SPEAKER.—I do not understand the attitude of the Hon'ble Member. There is nothing to withdraw.....

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is a reflection on the whole House, if one member.....

(At this stage, the Speaker repeatedly rang the bell and called upon Sri Bheemappa Naik to resume his seat)

(As the Member kept on speaking, the Speaker directed that Sri Bheemappa Naik need not be recorded.)

Mr. SPEAKER.—I ask the Hon'ble Member to take his seat.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is this talk of 'in-season and out-of-season', Sir?

Mr. SPEAKER.—I once again ask the Member to resume his seat. I do not tolerate such kind of talk. If the Hon'ble Member feels that I am wrong, then he can point it out to me, but not in the strain in which he is doing. It is not fair to the Chair at all. The person who takes the Chair may be a small man, but the Chair is big. I have often found in this House that the members have taken objections on this and that I have also found that those objections were not necessary. I hold that opinion even now. It is not necessary to take such objections. I have said many times that it is not fair for the members to take such objections. When I say this I do not refer to all the Hon'ble Members,

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I object. It is a reflection on all the members...

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member may resume his seat. After all when I

say that the Hon'ble Members are like that, I do not mean that each and every member of this House is doing such a thing. If the Hon'ble Member is not present and appears in this House now and then, he cannot understand what is happening here. I know my own difficulties. After all, what purpose is served by Hon'ble Members taking objections now and then? The Minister concerned is here to reply. What else can I do in the matter? I do not know where I am wrong.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, I submit.....

Mr. SPEAKER.—No, please. We shall not discuss this further.

*Sri F. W. CORBETT (Nominated).—All the purpose of the debate would be lost, if we go on with discussions on points of order. It is more important that we consider what we could do to get more food produced, Sir. This whole problem is the most acute and the most longstanding problem of ours. It started as long ago as 1942 when we lost rice from Burma. At that time, the war was on. Some time in 1948, the Government started a grow-more-food campaign and they then said that we would be self-sufficient in food in two years' time. Ten years have gone by and.....

Mr. SPEAKER.—I do not know what the Hon'ble Member is driving at. Is he making a speech or raising a point of order?

Sri F. W. CORBETT.—I want the House to consider how we can produce more food.

Mr. SPEAKER.—There will be a time when I would call upon the Hon'ble member to speak. I was under the impression that the Hon'ble Member was raising a point of order. When the Hon'ble Member is called upon to speak he can make his remarks on the merit of the motion before the House. Of course, I will call upon him to speak. I would once again point out that it is in this way that we are not properly utilising the time before us.

Sri F. W. CORBETT.—Sir, we should get on with the discussion on the food and famine situation.

Mr. SPEAKER.—I completely agree with you and that is why I have called upon the Leader of the Opposition to speak.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—It is now nearly 4-30 P.M.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—I rise to a point of order, Sir. You have called the Leader of the Opposition to speak twice. In spite of that, there have been interruptions, points of information, points of clarification and all that. My friend Sri Suryanarayana Rao wants some information. I cannot understand the attitude of my friend.

Mr. SPEAKER.—If Sri Suryanarayana Rao has made a mistake, Sri Muckannappa has made a double mistake. I will give an opportunity to the Hon'ble Members to speak and when they get their chance to speak, they may ask for information. What is the use of asking for information in the middle of the speech of an Hon'ble Member? And who should give the information?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—I seek clarification from the concerned Minister.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಆಲೋಚಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಕೃತ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಸಂದರ್ಭ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಕೆಲವಾರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನಲ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದದಾಯಿತು. ಅನಿವಾರ್ಯ ಸೂಚನೆಗೆ 30 ದಿನ ಸದನರುಗಳಿಗೆ ವೇಲ್ಯು ಟ್ಯು ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವುದು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಮಳೆಬಾರದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿರಬಹುದಾದರೂ ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಆಗಿದೆ; ಅದಕಾರಣ

ಬೆಳೆ ಕಡಮೆ ಬರುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಳೆಬರುವುದು ಆಶಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಫೋರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಸಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಧಾರಣೆ ವಾಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ 1945 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ನುಮಾರು 1947-48 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯೇ ಇತ್ತು. ಈಗ ಬೆಳೆದಷ್ಟು ಆಗ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಧಾರಣೆವಾಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ತುಂಬ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಇದೊಂದು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಳೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಿತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಮಳೆಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಬರಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರುಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಮೂಲಕ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಲಿಗಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೊಳಕಾಲ್ಪುರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಏಕರ ಇಲ್ಲ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಆಗಬೇಕು. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೇ ರೀತಿ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಈಗ ನಾವು ಕಠಿಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೇರೆ ತಾವು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಸಿ ಬರುವವರ ಹೇಗೆ ಆಗುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪಾದೀತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಡದು. ಅದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಇದೆ. The nation has got its own work to do. ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಾಪಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿರುವವರು ಅದರ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ

ತಾನೆ ಮಳೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡ ಬಾರದ ಪಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಾಡಿದ ಪಾಪವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮಳೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಡಾನ್ಸಿಟ್ ದೇಶ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾದರೂ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. 1951ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುವವರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬುಕ್ಕಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಫಿಗರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ನಿಜ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಬಂಜರು ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿತ್ತು? ಎಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಒಂದು ಬಂಜರು ಜಮೀನು ಸಾಗಿಗೆ ತಂದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. 20 ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದವಸ ದುಬಾರಿ ಧಾರಣೆ ಬರಲು ಕಾರಣ inflation ಮತ್ತು ನೀವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ನಾನಾ ವಿಧ ರಾಡ್ ತೆರಿಗೆಗಳು. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ overdraw ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಧಾರಣೆ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದ ಬೆಳೆ ವಣಿಗೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಭಾಗಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೊದಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗರ್).—
On a point of order Sir. ಎರೋಡ್ ಪಕ್ಷದ ಲಿಡರು ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪೋಸಿಷನ್ ಲೀಡರಾದವರು ಎಲ್ಲಾ ದಿಷ್ಟಿಕ್ಯುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸಿರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ದೇಶದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ದೇಶದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಲದ ಮಿತಿಯ ವಿಷಯ ಸರಿಯಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು 15 ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಪೋಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri K. KENCHAPPA.—Every member has a right to raise a point of order or make a statement. But I should respectfully submit that he has no right to insult the intelligence of other members. I must submit that there must be some respect shown to others who speak in this House because we are sitting in a responsible body.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಎರಸಮಾಡುವುದು ಬೇಡಿ. ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ರಿಪ್ರೆಹೆನ್ಸ್ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಿಪ್ರೆಹೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೌದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟುವುದು. ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ದುಬಾರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮೂರುಕಾನೂ ಸಹ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಂಗಳೂರು ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗೂರು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಹಿರಿಯೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾವ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರ ಜಮೀನು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಈ ಗಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಸ್ಥೆ ಇರುವಾಗ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಜೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕು? ಬಡತನ ಅವರನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಜೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ? ಮಳೆ ಬಂತು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಬಂದರೂ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಸಹ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದು ಆರು ಇಂಚು, ಹನ್ನೆರಡು ಇಂಚು. ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ)

ನಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರೆ ದುಬಾರಿಯಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಲಿಯವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ದುಬಾರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಬಾರಿ ಆಗುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಡಿಪೋ ಇಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷವಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ.

ಮಳೆ ಬಾರದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಈ ಕಮಿಷನ್ ಬರುವುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಮಳೆಬಾರದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಲ್ಲಾಸಿರ ಬಹುದು. ಈಗ ಬದಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೌಕರರಿಗಾದರೋ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೋ ನೀಗಬಹುದು. ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ರೈತರು ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ಮಳೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯಮವಾಗಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರೊಂದು, 15-20 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಿಮಾನಯುತರಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದಲ್ಲ. ಇದು ದೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಸಾಲದು. ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿರಬೇಕು.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಈದಿವನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಅದರ ಅದು ಅಷ್ಟು ಉಗ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸರಾಸರಿವಾಗಿವಾರೆ ಆನಂದದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿ

ಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟಿದರೋ, ಅದೇ ಕ್ಷಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಶ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಫಿಗರ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ: 1952-53 ರಲ್ಲಿ 100 ಸೇರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು 1953-54 ರಲ್ಲಿ 128 ಸೇರು ಆಯಿತು, 1954-55 ರಲ್ಲಿ 139 ಸೇರಿಗೆ ಏರಿತು; 1955-56 ರಲ್ಲಿ 147 ಸೇರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಂದರೆ ಈಗ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದ ವರೆಯಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. 1956 ರಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮೆತ್ತಾ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡದಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲ ತಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಸರ್‌ಪಸ್ ಏರಿಯ ಅದರೆ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳೇ? ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 16 ಔನ್ಸ್ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದಿರಿ? ಯಾವಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳ ಆಫರ್‌ಟೇಕ್‌ವಿದೆ? ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿತ್ತು?—ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ಯಾವ ವರ್ಷವೂ 12 ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಚೆಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಫುಡ್ ಪೊಲಿಷ್ ಹೇಗಿದೆ, ಫುಡ್ ಪೊಲಿಷ್ ಏನು, ಆಫರ್‌ಟೇಕ್ ಏನು, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೆ, ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕಂಥ ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳು ಕಂಟಿಗ್ಯುಯೆನ್ಸ್ ಏರಿಯಾಗಳು. ಈಗ ಫನವನು, ಫಷ, ಮುಖ, ಫಬ—ಇಷ್ಟು ಮಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಳೆಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಮಳೆಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಸ್ಟೆ ಮಳೆ ಎರಡನೆ ಪಾದದಲ್ಲಿ. ರಾಗಿತೆನೆ ಬಂದು ಉದುರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಜೋಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಣಗಿಹೋಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಗೋದಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವ್ಹೀಟ್? ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವ್ಹೀಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮೈದಾ ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಬ್ರೆಡ್‌ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವವರಷ್ಟು ಜನ? ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಗೋದಿಯಿಂದ ಜಿರೇಬಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೋಜಿಮಾಡಿದಿದೆ

ಪ್ರಾಸಿಕೂಷ್ಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರ-ಸಿದ್ಧಾರಂತೆ. ಆಪ್ತೇಲಿಯನ್ ಗೋಧಿಯಿಂದ ಬರಿ ಮೈದಾಹಿಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೈದಾಹಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ, ಪುಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿ-ಆಪ್ತೇಲಿಯನ್ ಗೋಧಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು. ನಮಗೆ ಗೋಧಿ ತಿನ್ನುವುದು ಆಫಾ ಸವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ತಿನ್ನಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ತುಪ್ಪಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಬೇಕು, ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಇವುಗಳೆಲ್ಲದೆ ತಿಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕುತ್ತಾನೆಯೇ? ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ದೂರ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ, ಒಬ್ಬಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಪೌಂಡ್ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ, ಸೈದಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷವೂ ಅದು ಶೇಕಡ 25 ರಂತೆ ಏರಿಕೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಒಂದು ಐದುಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು, ಒಂದೂರೇ ಐದುಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಸೈರಿಯ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಕೊಂಚ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮುಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ, ಆಹಾರ ಧಾನಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಬದವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬೋಳ, ರಾಗಿ ಇದು ಸೇರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೋ? ಈ ದಿವಸ ಪಲ್ಟಾಕ್ಕೆ 35-40 ರೂಪಾಯಿ ಇರುವಾಗ, ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ರಾಗಿ ಬೋಳವನ್ನು ಜನರು ತಿನ್ನದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಇರುವುದು ಹೇಗೆ? ಐ. ಎ. ಎಸ್., ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಾಗಿ, ಬೋಳ ವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಅವರು ಪಲ್ಟಾಕ್ಕೆ 75-80 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ದಿಲ್ಲೇ ಭೋಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಯೇನು? ಆವರಿಗೆ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಬೋಳ, ಅಕ್ಕಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜ ವಿರ್ವಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪರಿವಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿದೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷಾದಕರ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗವಾಡಿ ಹಂಚಿದರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಬಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ನೀವು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಎರಡು ಮೂರು ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರ್ಮನಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪೂರೈಸಿ ಮಾಡಿ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ಒದಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀನಿ. ಇಷ್ಟು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಐಪಿಫ್ಫು ಆಹಾರಧಾನ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿದವನ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ನೀವು ಯಾರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ

ರಿಲೀಫ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು? ಯಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವರು? ಸೈರಿಯ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಾಯ ತುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ, ನಮಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಆರ್ಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ಟಿಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಷ್ಟ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸೀರಿಯಸ್‌ಗಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದೇವೆ, ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ತಾವು ಅಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕೂಡಲೆ ಮಳೆ ಬಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಮಳೆಯಿಂದ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ, ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಅಲ್ಲ ಆಗಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ನೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. “ಹುಚ್ಚು ಬಿಡದ ಹೊರತು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೊರತು ಹುಚ್ಚುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು, ಕಾನು ಇಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು, ಕಾನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಷ್ಟವೇರಿ. ಸುಖವೇರಿ ಏನೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈರಿಯ ಏರಿಯಾ ಇಂತಹಕಡೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ, ಅಂತಹಕಡೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ, ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಡೈಲಿ ಬುಲೆಟಿನ್ ಮತ್ತು ವೀಕ್ಲಿ ಬುಲೆಟಿನ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಲೂ it is not too late. ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಹೇಗಿವೆಯೆಂದರೆ, X ಮತ್ತು Y ಆಕ್ಸಿಸ್ ಸೇರಿಸಿ ಕರ್ವ್‌ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕರ್ವ್ ಹಾಕುವುದುಂಟೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಿಸ್‌ಲೈಡಾಗಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್)

ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೋರಿನಬೇಕೆ? ನಮ್ಮ ಪುಡ್ ಪೊಡ್ಡಕ್ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಂಪ್ಲಸ್ಯಾಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಪೌಂಡು ಆಹಾರವನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಇರಲಿ, 20-50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಲಿ, ಜನಗಳಿಗೋಸರ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡೆಸ್ ಮಾಡಿ. ಎರಾ ಕಡೆಯೂ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ; ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಜನಗಳಿಗೆ ಚೆನಾಗಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ದಿನಸಿ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).— ಇವತ್ತಿನ ಆಹಾರದ ವೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ನಾಳೆಯೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೋ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈ ದಿವಸದ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ದೇಶದ ಆಗುಕೋಗುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನೇ ದೇಶದ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಗಲ್ಲು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಇರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ನಮಗೆ ವಲಿರು ಅಂಶಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದೆಡೆಯದು ಹಣದ ಅಭಾವ, ಎರಡೆಯದು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು ನೀರದೋಗ.— ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಾವು ಯೋಜನೆಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾಲ ಈಗ ಸಮಾಪಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮೂರು ಪೆಂಥೊತಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಸರ್ಕಾರದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಪ್ಲೈ ವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಚರ್ಚೆಯಾದನಂತರ ಉತ್ತರ ಹೇಳೋಣ ಎನ್ನುವದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಿತಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ (friction) ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಹಾರ ಅಭಾವ

ಎದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂಹ ನಂದಿಗ್ಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಮೆಹತಾರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಹಾರವಿರುತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಹಾರ ಸರ್ಕಾರದವರದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಅಂತೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲೇನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ! ಆದರೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಒಂದು ಅಭಾವವಿದೆ ಯನ್ನು ಪುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಲ್ಲವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಹಣದ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಚಲಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ಆಹಾರದ ಒಂದು ಕುಗ್ಗುವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆ, ಹಣದ ಏರುಪೇರು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡಿ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಇವು ಮೂರನ್ನೂ ಇಳಿಗ್ರೀಡಿಯೇಟ್‌ಗಳಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವ್ಯವಹಾರ ಉಪದ್ರವ ಅಧಾರದವೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಹ ಕಷ್ಟವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಡನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯರೋಪವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ ಉಗ್ರರೂಪ ತಾಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಳೆಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಆಹಾರದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಒಂದು ಸೆಪ ಹೇಳಿ ಅವರು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಳೆಬಾರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸೆಪ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಳೆ ಬಂದನಂತರವೇ— ಮಳೆಯ ನೀರು ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಮೇಲೂ ಸಹ ಆ ನೀರು ಒಂದು ತೊಟ್ಟೂ ಸಹ ನೀರುಷಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಾಪೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ

ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಥ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ-ಪಾಲನೆ ಗಳಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ನಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1952ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಹ ಪದೇ ಪದೇ ಸತತವಾಗಿ ಈ ಆಹಾರ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಸರ್ಕಾರದವರಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುಗ್ಗಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಏಕೆಂದರೆ 1956-57ರಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಉಲ್ಕಾಸ್ಪಾತಿಗೇರಿತು. ಇನ್ನೇನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಮೊಬಲಗ್ಗಾ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಿಗಡಾಯಿಸಿತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೊಬಲಗು ಸಹ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಖರ್ಚಾಗಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾದಂಥ ಸಲಹೆ ದೊರೆಯುತ್ತೇ ಹೊರತು ಖಾಯಂ ಆದ ಫಲವೇನೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಿಸ ಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಆಹಾರದ ಭೀಕರಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1956-57ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉಲ್ಕಾಸ್ಪಾತಿ ಗೇರಿತು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾ ಗಲಾರದು. ಹೋಗಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರು ನಡೆಸಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿ ಮಾಡು ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕಾಲ ಬಂದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಸೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೈತರಿಂದ ಹಾಗೆ ಸಸೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ಮತ್ತು 1956-57ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಕಂದಾಯದೊಂದಿಗೆ ವಸೂಲ್ಯಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಡ್‌ಎಂ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅತ್ತೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಸಸೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ವಸೂಲ್ಯಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಾರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೈತರಿಗಿಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಜನರ ಗೋಳನ್ನೂ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಾವಾಗಿ ಸಸೆಂಡ್ ಆದಂಥ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹೇಗೆ ಇವರು ಬದ್ಧಿವಸೂ ರ್ವಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ನನಗಂತೂ ಅದು ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಶ್ಲಾನೆ ಎರಬೇಡವೇ ? ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಮಳೆ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಹಾಜರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಮೈಜ್ಞಾಂಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಡುಗಳು ಕಡಮೆಯಾದಷ್ಟೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಪ್ಪೆ ಪಕ್ಷ 25 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶ ವಿರ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂತ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ್ದೆಂದು ನಾನು ನಂಬ ಲಾರೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಕಾಡೆಂದು ಕರೆದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒತ್ತಾದ ಕಾಡಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾವು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆ ಸಲು ಹಣವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಿರಿಂಗನವೆಚ್ಚ—ಬೂದಿ ಗುದ್ದೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ದಿವಸ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಯಳಂದೂರು ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ—ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬೆಟ್ಟ ಗಳ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಳೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ. ಕಾಡನ್ನು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಗಾಗಿ ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಳೆಬಾರದಂತಾಯಿತು. ಕಾಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ವಿಷಮಾಂಶವು ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕಾಡು ಗಳರತಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಮೈದಾನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನಾಗಿರ ಬೇಕು ? ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಆ ಕೆಲಸಗಳ ನಾದರೂ ಜಾಗೃತ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಈ ಸ್ವಾಂಕ್ಷ ವಗೈರೆ ಪೊಸೀನಿಲ್ಲ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಿಧಾನ ವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆರೆ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಾಗ ಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ಲಾನು ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಡಿಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನೈರಾ ಆಯಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾದರೆ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಕೆರೆ ಕೆಳಗಿನ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ದಾರರು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬ

(ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ)

ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಬಾರದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪರಿಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವರಾ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಡ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಬೇರೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ. ಅವರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕಲೆಯುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಜ್ ಕಮಿಟಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟೂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಅಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಳ್ಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಜ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಅದೇ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟೂಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ, ಬೇಜವ ಬಾರಿಯುತವಾದ ಉತ್ತರ, ಬೇಜವಾಬಾರಿಯುತವಾದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂತೆಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಹೊರಗಡೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪುಭಾವನೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಗುರತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಕ್ಷಣ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಪರಿಣತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಲು ದೇವರು ಅಂತಹ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮಂಡುಗಿರಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೋಲಾರ, ತಮಕೂರು, ಚಿಕ್ಕದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಸಾರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಸ್ಕರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತ, ಸರ್ಕಾರದವರು

ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರಿಂದ ಧಾರಣೆ ವಾಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ನಮಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದರ ಅನುಭವವು ನಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಟೆನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ fair price depot ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯಾದ fair price depot ಗಳಿಂದ ಈ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಯು ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂತಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಲಿ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಿಲೀಫನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿರ್ಷಾಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ವಿಜಯದಶಮಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸುಗ್ಗಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವರೆಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜಯದಶಮಿಯ ನಂತರ ಹೋಗುತ್ತ, ಫೆಬ್ರವರಿವರೆಗಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 75ರಿಂದ 80ರಷ್ಟು ಜನಗಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಹೋದ ಸಾರಿ ರಾಗಿಯ ಫಸಲು ಹಳ್ಳಿಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೋದಸಾರಿ ಬರದೆ ಇದ್ದು ದಿಂದ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ವೇವು ಸಿಕ್ಕದೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರವಿರುವ ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾರ್ಕಾರು ಗಾಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ, ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ, ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಹದ ವಾಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದರೆ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಂದು ಮಳೆ ಹುಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೇ ಒಂದು ಹದ ಬಿದ್ದಿದೆ ಇನ್ನು ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ನಾಲ್ಕೂಂ ಭಾಗ ಕೂಡ ಬರಲಾರದು, ಒಂದು ಫ್ಲಕ್ಸ್ 25 ಸೇರು ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಒಡೆ ಬಿದ್ದು ಅವಕ್ಕೆ ಕಾಳು ಹಾಕಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ಆದರಿಂದ ಬೆಳೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಫ್ರಿದಕಾಗಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೆಪ್ಪು, ಬೇರೆ ಕೊಪ್ಪನರನ್ನು ಚೇರ್ಮನ್‌ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಪೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು

ವಾಗಿ ಅಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ fair price depot ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರಿಲೀಫ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ರಿಲೀಫ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ Second Five-Year Plan ಇದೆ, National Development Block Scheme ಇದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು, ಅವಕ್ಕನುಗುಣವಾದ fair price depot ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಧಾರಣೆಯೇ ದಿಪೋದಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರನ ಕೈಗೆ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ depot ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗಲೂ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸರಕಾರ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಧ-ಬರ್ಧ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಬಾರದು. ಇನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾಗಲಿ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ಈಗಲಾದರೂ ಅಕ್ಕೋಬರಿನಿಂದ ದಿಸೆಂಬ ರಿನವರೆಗೆ ಬೆಳೆ ಬಾರದೆ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಸಿಡಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಪಡತಕ್ಕವರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯ discussion ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ major tanks ಮತ್ತು minor tanks ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಹಾಕಿದಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ತಮ್ಮಕೂಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೆಳದಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅವರೊಬ್ಬರು ಒಂದು ಪಾಟ್‌ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ

ಸರ್ಕಾರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲದ ಜನರ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರ್ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ joint responsibility ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಂಕೋಪವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರಕಾರ ಜವರಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ದಿಪೋ(ಗ)ನು. ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಅವಧಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I respectfully submit to the Chair that two P.S.P. members and three Congress members have spoken and none of the Independents have spoken. At least, one or two Independents should be given chance.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I call upon Sri Veerappa to speak.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಜು.—ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಅವಧಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅದೂ ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎರಪ್ಪ (ಕೊಳೇನೇನೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದುದು ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೆ ಅಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಣವನ್ನು ಕೂಡ ಒರ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು 1952ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೆಹರು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಆದೇಶವು ವಪಸ್ಸು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಹಾರ ಅಭಾವ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಐದು ಸೇರು ರಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಎರಡು ಸೇರು ದೊರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 99ರಷ್ಟು ಜನರು ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

(ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ವೀರಪ್ಪ)

ಕುಗ್ಗಿ ಬಾಡಿ ಹೋಗಿದೆ. ನುಂಕದ ಭಾರ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವಿ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ವಸತಿ ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು. ಇವು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯುಕ್ತವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಆಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಸ್ತುತಿ ಸುಧಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಭರವಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾರ್ಕಟ್ಟೆದು ಫೇರ್ ಪೆಸ್ಟ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

5-30 P.M.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಜ್ಜೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲರಿಂದ ರಾಗಿ ತರಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ವೀರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವವರು ನೀವು. ನೀವು ಈಗ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಗಿ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವರು ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರದ ಶೇಖರಣೆಯ ಬಾಬಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಫಿ ಕುಡಿಯುವವರು, ಸಕ್ಕರೆ ತಿನ್ನುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಡ ನೌಕರರು ಕಾರ್ಫಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಾರ್ಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ? ಬೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈಗ 11ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯದ ದೇಶ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರ್ಬಲತೆ ಇದೆ. ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳ

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹುಳುಗಳು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ಸ್ಪ್ರೇಯರ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೈಪು ಹೊಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಡ್ಡೇನೋ ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಅದು ಉಪಯೋಗ ಜನರುಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯೂನತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿಗಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಟ್ಟೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. P.W.D. ಮುನ್ಸೂರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅರ್ಪಿಗಳು ಬಂದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರದೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವೇ ಹೋಗಿ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಕ್ಕೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎರಡು ವರ್ಷವಲ್ಲ, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದರೂ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈಬರ್ ಬಂತು ಸೈನ್ ಮಾಡಿದೆ, ಎಂಬುದರಲ್ಲದೇ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಣೆ ಒಂದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳ ಜನಗಳಿಗಿಂತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ನಾವೇನೂ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಡೆಸರಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಜನಗಳು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ ಜನನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಿನಮಳೆ ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಬನ್ನಿ, ಕಾಲ ನಡೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡವರೇ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಸಕ್ಕರೆ ಬೇಡವೇ? ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ ವಸತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡವೇ? ಏನೋ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸುಂಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಒರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾದರೂ ಕೂಡ ಆಹಾರಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆನ್ನೊಂದು ಏನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಬೆಂಬಲಗರೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರೇ ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶವೇ ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಇಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಗುಂಪಿನವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಸರಕಾರ ಇತ್ತು. ಅವರು ಬಂದಾಗ ರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಹಾರ ಆಭಾವ ಸುಧಾರಿಸಿತು. ಫಸ: ಈ ರೀತಿ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದೇಕಾದರೂ ಕಾರಣವೇನು? ಮುಂಜಾಗ್ಯತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಹಾರ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊರಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಡೆದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಎರಡು ದಿವಸ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಷುಟ್ಟಿ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಕೋಲಾರ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಲ್ಲದುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯದೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೆರವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾಸನ, ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಅರಸೀಕೆರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಮಳೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಆವರೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರಸೀಕೆರೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಗಳು ತೋರಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಎಗ್ಗ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಜನಗಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಫಿಷ್ಟಾಪಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾರ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ತಕ್ಕ ನಮಾಸ್ತೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಎರಡು ಅಂಶಗಳು. ಈ ಕ್ಷಾಮವೇ ಆಗಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡುವಿಕೆಯೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವು ಯಾವುದು, ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ, ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ದೈವೇ ಜೈಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವು ಯಾವುದು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಔಪದಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ 1943ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ 1942ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯವರೆಗೂ ಉಗ್ರರೂಪ ತಾಳಿತ್ತು. 1952ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರದ ಕುಟೋಲನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ವಜಾಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ಏಕಾಂಕಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು 1952ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋ

ಟಿಗೆ ಬಂತು, ಅಥವಾ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಅರೆಫಿಷಿಯರ್ ಸೇರ್ಪಿಟಿ ಸಿಚ್ಚುಯೇಷನ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಎನ್ನು ತಕ್ಕದ್ದು ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ನಾನಾರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಈ ಒಂದು ಸ್ಪೇರೀಟಿ ಸಿಚ್ಚುಯೇಷನ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಡಯಾಗ್ನಿಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಏನು ಔಪದಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ತರು. ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ಅರಿತು ನರಿತವರು ಅವರು ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವಾಗ, ನಾನು ಆವೇಂದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಮಾತು ನಾಡುವಾಗ, ಏನೋ ಮಳೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು, ಈಗ ಹುಯಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು, ಔಪದಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕರಾರು ವಾಕ್ಯಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಕೋಲಾರ, ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 15-20 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಿತ್ತಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕುತೂಹಲವನ್ನು (concern) ಬಹಳ ವಿಶೇಷರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ? ಮಳೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಮಳೆ ಆಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮಳೆಯು ಒಂದು ಹೋಗುವಿಕೆಯಿಂದ, ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬಿತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಅದು ಒಣಗಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಈ ಕ್ಷಾಮದ ಪ್ರಮಾದ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ನೀವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದುವರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೂಲಿಯವರ ಬಂದಿದ್ದರು, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನಂಬಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೋದವರ್ಷ ಐದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)
ಸಾವಿರ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದು, ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು, ಈಗ ನೂರು ಜನರೂ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಆಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು ಇಂದು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆ, ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಕಷ್ಟವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಇವೊತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಡೆಪೋಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆ ಎಷ್ಟು, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಹಾರ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಫಾಟೇಕ್ (ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದವಸ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ) ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಂದಿನ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕು ಪೊಸಿಷ್ ಎನಿದೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟಿದೆ, ನಾಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ತಾವು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಲೇಮನ್, ಎಂದರೆ ಆಡಳಿತದ ಗೋಜೀ ಇಲ್ಲದಂಥವರು, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕೂಡ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ, ದೇಶದ ನಾಯಕರುಗಳ ಮುಂದೆ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವಾಗ, ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪಾರ್ಟ್-ರೇಂಜ್ ಮತ್ತು ರಾಂಗ್-ರೇಂಜ್ ಎಂದು ಎರಡು ಪಾಲಿಸಿಗಳಿವೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ವೈಸನೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದವರ್ಷ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ಕಟವೆಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವರ್ಷ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ವೈಸನೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಾಂಗ್-ರೇಂಜ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇವತ್ತು ಆಹಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಕರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು; ಎರಡನೆಯದು ರಾಂಡ್ ರಿಕ್ಲಮೇಷನ್. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಖಾತರಿಯಾಗಿ ಬೀಳು

ವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಬಂಜರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರುವಂಥದ್ದು. ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಮಳೆ ಫೇರ್ ಆಗ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನು—ಸೋಗಸಾದ ಜಮೀನು—ಪಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಮಳೆ ಖಾತರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ? ಇಂಟರ್‌ಹೆಡ್ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ. ಹೋದವರ್ಷ ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿ, 2,500 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆಲಗೆ 10,000 ಪಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟನ್ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಿತು. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವೇ ನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್ ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ 1953-54ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ 100ಕ್ಕೆ 150 ರಷ್ಟು ದವಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇನ್ನೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ದವಸ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದವಸ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕವರು ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆ ಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎನಾ ಸುಮ್ಮನೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ, ಅಲ್ಲ ಹೇಗಿದೆ, ಮಳೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖಂಡರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಉತ್ಕಟ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಆಹಾರದ ಆಭಾವವು ರಿಸ್ಕಿತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೋ, ತಕ್ಷಣ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲ ಮಳೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು—ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ವೈಸನೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಕಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅನ್ನ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಗೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅರಿತಿ ತಾವು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ ಮಳೆಯಾದರೆ, ದವಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೈರು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹೋದದ್ದು

ಹೋಯಿತು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಲಬಂದಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆ ಯಾದರೆ, ಮಳೆಯ ನೀರು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಆದರೆ ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೆಸಿಮಾಡಬಹುದು, ಇವತ್ತು ಬತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪಾರ್ಟಿ ಪಾರ್ಟಿ ಯಲ್ಲ. ಆ ಪಾರ್ಟಿ, ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಕೂಡದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಡವನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೇವಾಮನೋ ಭಾವದಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎನಾ ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಆ ಪಾರ್ಟಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಯಾವರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದವಸಧಾ ನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆದ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಿಮಾನಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ; ಹಣ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸುಬೇಕು. ಧೈರ್ಯ, ದಿಟ್ಟತನ, ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶತನ—ಇವು ನಾಲ್ಕು ಇದ್ದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತ್ತೋ ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ರಿಯಾಯಿತಿಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಕೋರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಅವರು ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರಾಧಾಪ್ಪ (ಚೆನ್ನಗಿರಿ).—ಈಗ ನಮಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದೇಶದ ಒಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶವೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ನೀರ್ಫವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರರಿಂದ ಆರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಡೆಸಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸದುವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದರೆ, ವಿವರವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

6 P.M.

HON'BLE MEMBERS.—We agree.

MR. DEPUTY SPEAKER.—As per programme of the Business Advisory Committee the debate on the food situation is fixed for today only. Tomorrow we will have the two University (Amendment) Bills. So, as far as possible we shall try to close the business allotted today itself as we have a regular programme fixed for tomorrow.

*ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ

ಎರಡು ಮೂರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—I would suggest that after the Hon'ble Member who has just now been called upon to speak finishes his speech, the House may rise and take up the discussion on the same subject tomorrow in the morning and we shall meet in the afternoon tomorrow to take up the business that is fixed for tomorrow.

*Sri S. D. KOTHAWALE (Belgaum).—Sir, one hour more will not be sufficient for the debate on this subject. We must have at least two or three hours more. So instead of sitting for one hour more today, it would be better to sit tomorrow afternoon for two to three hours. My request is that all sections of the House should be given an opportunity to express themselves on this subject. So we may close as usual today at 6 P.M.

*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವೇನೋ ನಾಳೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ದುಡ್ಡು ದಂಡವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪುನಃ ಮಾತನಾಡಿದವರೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೂ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಅಷ್ಟೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವೇಕೆ ಕಾಲ ಹರಣಮಾಡಬೇಕು? ಈ ದಿವಸವೇ ಏಳು ಘಂಟೆ ವರೆಗೂ ಕುಳಿತು ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಎರಡು ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಈ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ದೇಶದ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಟಿ ಖಾಟಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. S. RUDRAPPA (Minister for Agriculture).—Since many Hon'ble Members want to take part in the debate, it would be better to give more time. We may take up the official work in the morning tomorrow first. If we finish that work early we can utilise the rest of the morning session and sit also in the evening for this discussion. I think that would be better.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—As per programme fixed by the Business Advisory Committee we have to close this discussion today itself.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We are not changing the programme fixed by the Business Advisory Committee. Tomorrow morning the University (Amendment) Bills will be taken up. I have no objection to sit in the afternoon for discussion of the food situation.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Tomorrow, after we finish the two University (Amendment) Bills, we have no other business for the evening as per the programme of the Business Advisory Committee. How can you postpone this discussion for tomorrow afternoon?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The postponing of the discussion on the food situation for tomorrow evening does not in any way affect the programme fixed by the Business Advisory Committee.

Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavan-gudi).—Are we going to sit up to 7 o'clock today?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We shall sit up to 6-30 and then we can continue the debate in the afternoon tomorrow.

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—Sir, from the way the debate is going on, I gather that Government is not at all serious about it. The Government is not only careless, but callous. Either it has not realised the gravity of the food situation in the State or it wants to shut its eyes and attend to other minor matters or matters which concern the very existence of the Ministry itself from day-to-day.

Sir, food scarcity is created either artificially or by nature. We do not know whether the present scarcity of food is artificial or natural. We have been told by the Hon'ble Minister that rainfall has failed in a few districts and that it is all right in other districts. Because rain has failed in a few districts, scarcity could not have arisen suddenly. Scarcity will arise only after harvest. So what is the gravity today? As I said, famine or food scarcity can arise artificially on certain grounds. I shall enumerate a few grounds which can create artificially a famine situation. It is no use saying that food is available at whatever price you can purchase. Food must be available to the man-in-the-street at a reasonable price, at a

price which he can afford. Is food available at a price which he can afford? In several places in my District of South Kanara rice is selling at a fantastic price. We are told by the Hon'ble Minister for Revenue that the food situation is quite all right in South Kanara and the fair price shops are working all right, but as far as I know it is not so. Food has been hoarded. Hoarding of foodstocks is the main reason for scarcity of food. When foodgrains are available the merchants purchase all the stocks at convenient prices and then they wait for better prices and do not sell them. On account of that the prices go up higher and higher and a scarcity situation arises. When rains fail in certain districts, the merchants naturally hoard the available rice. They do not sell and wait for higher prices. That is how scarcity situation arises. Is there such a situation now when merchants have hoarded rice in anticipation of higher prices?

Another reason for scarcity situation to arise is the free export of rice from our State to Malabar through South Kanara and Kollegal and other places and to Goa. Being in South Kanara I know how rice is exported freely from certain parts clandestinely. That is one of the reasons which have created the scarcity situation. Government will have to take very stringent action to see that rice is not exported to Goa, Malabar and other places.

Sri M. P. PATIL.—Andhra rice is coming to Mysore.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—The Minister has not stated whether Mysore State is a scarcity area or a surplus State. Even now, we do not know. The Government of India seem to think that it is a surplus State. A few days ago, Government of India stated that they will not supply rice for Madras and Mysore. Later on, we were told that under certain circumstances, the Centre was going to supply rice.

Sri H. S. RUDRAPPA.—For the reason that this State is included in the southern zone. In Andhra rice is available and it could be transported to Mysore.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—If I am to take the Hon'ble Minister's statement then this State is not a surplus State, but a deficit area, so that there is always a deficit situation here. Therefore it is the duty of the Government, to keep a constant vigilance to see that the food situation does not grow worse. Can the Government, with the hand on the heart, say that they have taken ample measures to see that the situation does not get worse. I do not think so. The Government have established innumerable fair price depots. We have been told in this House that even in Bangalore, though there are a number of fair price depots, rice is not supplied properly. In fact, I have read the statement of the Mayor of Bangalore that in many cases, there are only nameboards in the depots, but no rice at all. Is it for only propaganda purposes that these fair price shops have been established or for any other purpose? I used the very strong word 'callous' when speaking of the Government. I will give an example. The former Government had granted about 500 acres of land to the Tungabhadra Sugar Works. I read in the Gazette a few days ago, that this Government had granted on a thirty-year lease, five thousand acres of Government land to the Tungabhadra Sugar Works. A comprehensive land legislation is being contemplated. It is yet to come and a legislation may become effective in a few months' time. Even at this late stage, perhaps in anticipation of the legislation, this Government has set at naught, its own avowed principles and has granted five thousand acres to a private limited company, land which is expected to grow food, instead of growing sugar. My charge, therefore, is that this Government is not only careless, but is also callous.

Sir, a scarcity situation can also be created by nature. We know that in several districts, particularly in my district, the rainfall goes upto 140". What happens is that a wrong impression is obtained that in South Kanara there would always be a good crop. That is a fallacious impression. If the rain continues throughout the season, there will then be a good crop. In over

half the area, there may not be continuous rain. In that case the crops fail.

Sri H. S. RUDRAPPA.—In which case, the Hon'ble Member would appear to be making out a case for scarcity conditions!

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—I am only correcting a wrong impression. There is a wrong feeling that South Kanara is having plenty of rains, the crops are good and therefore it is a surplus area. One of the journalists said that we were having a lot of fish. The situation is actually worse. The rains have failed in the season and the crops have also failed. Unless the Government takes active measures and see that relief is granted to each of the districts affected, the problem would worsen. The Government may be shortsighted and see that only Bangalore or a few districts get relief, but they have a duty to give relief to all the areas, Bombay-Karnatak, Hyderabad-Karnatak and also South Kanara. They must see to it that the people in these areas are provided with adequate facilities.

Now, Sir, to speak of the hoarding problem. Government have to establish more fair price shops and see that at least in certain places, fair price shops are established and rice is supplied continuously there so that the hoarders may not gain a lot and go on hoarding the rice till the harvest is over. At least in South Kanara, some more fair price shops should be established. I am of course not saying that South Kanara alone should be provided with fair price shops. Government should take stock of the situation in the entire State and see that rice is supplied to all the fair price shops and where there are not enough fair price shops, Government need not sleep over the matter and think that there is nothing wrong there.

*ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ನಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಜರೂರಾದ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಹಾರದ ವಿಷಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಜರೂರಾದುದು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನ

(ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ)

ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ರೀಲ್‌ಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ವಿರ್ವಾಡುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ಮುಂದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಜೀವನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗಿದೆ. ಇಪೊತ್ತಿನದಿವಸ ಮತ್ತು ಎರಡುಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯೇನೋ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ಇಪೊತ್ತಿನದಿವಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ರಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಈ ವೇಳೆಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಂತಹ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಾರದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳು (ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್)ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದುವರೆಗೆ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಿದ್ದಂತಹ ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಬಂದಿರುವ ನೀರು ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ನೀರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನಾಟಿ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮುಂದಿನ 1959ನೆಯ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ಅಥವಾ ಫೆಬ್ರವರಿವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮೇಲೆ ದೇವರ ದಯದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆಯೇನಾದರೂ ಬಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ 1959ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದೇಯಿರುತ್ತದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 75 ಜನಗಳೇ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ಬರೀ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವೆದಲು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅಂತಹ ಜರೂರಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ನು ಡಿಪೋ

ಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮುಂದೆಬಾರದೆಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಜನರಾರಾದರೂ ಮುಂದೆಬಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿರ್ವಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊಸ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆಹೋದರೆ ಖಾನಗಿಯಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ನು ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು.

ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭೆಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಎರಡುಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಎಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೋಪದಿಂದ ಮಳೆಬಾರದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬೆಳೆಬಾರದೆ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಉಂಟಾದದ್ದು ಒಂದು. ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ವರು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು hoarding ಮಾಡಿ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಬಾರದಂತೆಮಾಡಿ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಅಥವಾ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಹೆಚ್ಚು ರಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ದುರಾಶೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಜ್‌ಮಾಡದೆ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಸ್ಟೇರ್‌ನಿಟಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸತರದ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಇದ್ದ ಮೂಲಕ ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿ ದ್ದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಕೂಡಲೇ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಉಂಟಾದದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂತು 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಯೋಜನೆಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ

ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ. ಒಂದು ರೀತಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆಹಾರ ಅನ್ಯತಕ್ಕಂಥ ಬಾಯಿಗಳು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ. ಹೀಗೆ ಆಹಾರ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಾರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಉಂಟಾದದ್ದು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು land policy ಎಂದರೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಹಂಚುವಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೆ ಬಹುಭಾಗವು ಬೀಳುಬಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲವೋ ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದು. 1957ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಬೀಳುಬಿದ್ದದ್ದು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಭೂ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬಂದರೂ ಸಹ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಫಲಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ, ಕೂಡಲೇ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ತರ್ಕವ್ಯವಾಗಿದೆ.

6-30 P.M.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು "ನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಬತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರ್ಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ? ತಾವು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಆಯಾಯ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು

ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜವು ದೊರೆಯದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಳೆಬಾರದಿದ್ದರೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರು-ಏಳು ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿಯದು ಹಾಗೆಯೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೇ ನಮುದಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳತಕ್ಕ ಮಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ, ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಳೆ ಬೀಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, intensive cultivation ನಿಂದ ಎಂದರೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಏಕಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರಣ್ಣಗೌಡರು ಮಿಂಡ್ರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಖುಷಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪರಿಶ್ರಮ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗದ್ದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಬ್ಬು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ intensive cultivation ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಹಾಕಿ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಯಾವರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಕಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮಿಕಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಕಮಿಕಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್ ತರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ಗೊಬ್ಬರ ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಗೋಡು ಒದಗಿಸುವುದು, ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಗಾಡಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಗಾಡಿ ಇದ್ದರೆ ಎತ್ತು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ರೈತರಿಗೆ ಗಾಡಿ, ಎತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸೆ)
ವುಡಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಮಳೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೀಳದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ
ತೊಂದರೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೆಯೇ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜರಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಂದರೆ, ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25,000 ಕೆರೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ, ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿ ಆಗದೆ ಹೂತು ಹೋಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೆಫೋರ್ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲರೇ ಪಿಕ್-ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ, ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಹೊಂದಬಹುದಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಎರ್ಪಾಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಹೋಗಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಯಿಂದ ರಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಮದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಹೊರ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಆ ಬೆಳೆ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಮಳೆ ಬಾರದರಿಂದ, ವತ್ತೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ರಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಕೃಷ್ಣ ರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಗಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲ ಫಸಲು ಕಟ್ಟಾಗ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ವತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟೇಲಿಯಾ ಫ್ಲೀಟ್, ರಷ್ಯಾದಿಂದ ಭತ್ತ, ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಬಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯೋ, ತಾವೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಭತ್ತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೇಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ, ಜನರಿಗೆ, ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ದವಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಬೇಕು. ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆ

ಯುತ್ತಾರೋ, ಆ ಆಹಾರವನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ, ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—In the absence of your good self, it was decided by the Hon'ble Deputy Speaker that the House would take up tomorrow official business and the discussion of this subject would continue in the afternoon. I think we can follow the same procedure.

Mr. SPEAKER.—We will take up official Bills in the morning and if we complete it early, we will take up this discussion. If necessary, we will also sit in the afternoon.

Sri C. K. RAJAI AH SETTY.—Can we not drop the question hour tomorrow Sir, if you like?

Mr. SPEAKER.—We will sit longer if necessary. We will have questions also.

Before we rise, I want to bring to the notice of the House, one important matter about which an incident took place in this House.

Certain Hon'ble Members made observations in the course of the day making references to the absence of certain Hon'ble Ministers in the treasury benches. It is well known that Hon'ble Ministers have various duties to perform and various responsibilities to discharge and it may be that they have to absent themselves from the House for some short intervals on certain days. This need not be interpreted to mean that the Ministers are deliberately absenting from the House. It is also well understood that the principle of collective responsibility prevails and the Ministry as a whole is responsible for the actions of the Government. No Hon'ble Member need therefore raise any objection that merely because the Hon'ble Minister relating to whose portfolio he is making some observations, is absent, his observation will go unheeded or will not be taken due note of. In the absence of one Hon'ble Minister, another Hon'ble Minister who is present will

take notes and will arrange for proper action being taken.

I have heard the objections and comments about the absence of that Minister before Sri Bheemappa Naik took objection to the words *In season and out of season*. I am very sorry that Hon'ble Members are dilating on matters which do not concern us at all. Of course, it is for the Chief Minister to be present. If he is not present there are other Ministers who are present. After all, there is collective responsibility and they would reply to the debate. Moreover, the Minister concerned is present today. If the concerned Minister was not present today, I would have found some substance in the argument advanced by the Hon'ble Member. This question has been raised several times before, and I have said that it would be enough if there was some Minister who could answer for Government. In season and out of season, let us not talk about this matter. I have heard of objections before about the absence of this or that Minister. Of course, the Ministers are expected to be present, but it does not matter if the Minister is away if other Ministers are here to

answer. I leave it to the House to judge whether there is any objection in what I have said and if Members feel that there is objection, I am always open to correction. But I have discussed with some Hon'ble Members and they have said that there was nothing wrong in what I have said.

In the light of what I have just now observed, I think it is not necessary to take such objection so often. I have said many times that it is not fair to take such objection.

I leave it to the House, because after all, if Hon'ble Members become sensitive, it will be difficult for me to carry on. If there is reason in what I say, it should not ordinarily be objected to. But I am always open to correction.

The house will now rise and will meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Fifty Minutes past Six of the Clock to meet again the next day, Saturday, the 5th October 1957 at Thirty Minutes past Eight of the Clock.
